

Joh 1,15-18, 3. s i åpenbaringstiden 2019

Dette hellige evangeliet står skrevet i evangeliet etter Johannes, det første kapitlet:

Johannes vitner om ham og roper ut: «Det var om ham jeg sa: Han som kommer etter meg, er kommet før meg, for han var til før meg.»

Av hans fylde har vi alle fått,
nåde over nåde.

For loven ble gitt ved Moses,
nåden og sannheten kom ved Jesus Kristus.

Ingen har noen gang sett Gud,
men den enbårne, som er Gud,
og som er i Fars favn,
han har vist oss hvem han er.

Slik lyder det hellige evangeliet.

Det hender det ringer på døra hjemme hos oss. Det skjedde sist gang i romjulen. At noen ringer på døra er blitt så sjeldent, at vi blir helt *satt ut*: Hva var det for en lyd? Og selv om det satt to stykker i stua, rikket de seg ikke, men ble sittende å se rådville

på hverandre. Skal vi *åpne* opp? Jeg synes selv at jeg var ganske handlekraftig da, for jeg løp ned trappen fra andre etasje, åpnet gangdøren, kikket ut av vinduet i utgangsdøren: Jo, min santen, der var det folk! Noen *ville* oss noe, men *skulle* jeg åpne?

Jo, selvsagt åpnet jeg. For selv om vi kan la være å ta en telefon når den ringer, eller ignorere en tekstmelding, så kan vi faktisk ikke la være å åpne døra når noen står utenfor og ringer på. Det var attpåtil en liten ungeflokk som hadde kledd seg ut og var ute og gikk julebukk: Tre vers av «På låven sitter nissen», serverte de oss, før vi ga dem litt gammelt Haloweengodteri i posen.

Bibelteksten i dag handler om å få besøk av noen man er nødt til å ta stilling til. Her er det evangelisten Johannes som - jeg hadde nær sagt - «trenger seg på». Denne evangelisten er ikke som de andre. Der de andre tre begynner med å fortelle om Jesus, enten fødselen hans, eller nære slektninger, starter Johannes med å presentere Skaperen av himmel og jord, og han tar en litt filosofisk tilnærming og snakker om lys og mørke og bruker abstrakte begreper som nåde og sannhet og Ordet med stor O, så de i hans samtid som hadde en greskfilosofisk bakgrunn skal skjønne hva det dreier seg om. Johannes' Gud er en filosofisk størrelse av den typen du kan tro på hvis du vil og uansett får det

ingen konsekvenser, for Gud befinner seg på trygg avstand, svevende ett eller annet sted ute i Kosmos, som et innlegg på Facebook som du ikke trenger å *like* hvis du ikke gidder.

Men så foretar denne dypsindige teologen Johannes et svalestup fra de høyeste sfærer og rett inn i tiden og materien, og plutselig har han plassert et upolert menneske foran døren vår. Han står der og banker på, og etter litt forvirring - hva er dette? - må vi reise oss fra TV-stolen og gå de påkrevde skrittene ut i entreen og åpne opp døra. Ute på trappen står det en som sier: «Hei, jeg heter Jesus og jeg er Guds sønn, og hvis du noen gang har lurt på om hvem Gud er, så ser du på Ham nå: Jeg er her for å vise deg hvem Gud er!»

Har du noen gang lurt på hvem Gud er? Kanskje ikke, men jeg er teolog, så det er jobben min å lure på det, og faget mitt er selve *Læren om Gud*. Jeg undrer meg stadig vekk om hvem Gud er, og er ennå ikke kommet i mål, men én ting har etter hvert gått opp for meg: Det finnes like mange forestillinger om Gud i dette kirkerommet som det sitter mennesker her. Gud er ikke én og den samme for alle sammen. Religionspsykologien forteller at våre gudsbilder henger tett sammen med både personlighet og vårt forhold til foreldrene våre. I tillegg er bildet av Gud preget

av mer eller mindre kristne mennesker og tradisjoner som vi har vært eksponert for. Det er ingen av oss som noen gang har sett Gud og ingen av oss som med sikkerhet kan si: Slik er Gud! Alle sammen former vi Gud i vårt eget bilde.

Det vet Gud. Såpass tør jeg si: Gud vet at vi ikke vet. Men Gud vil gjerne at vi skal vite! Gud lar oss ikke være i fred. Gud trenger seg på og vil oss noe, som en barneflokk som serverer hele tre, lange vers av *På låven sitter nissen*, og ikke går før de har fått noe tilbake.

Det er ikke alltid jeg har visst hva jeg *skulle* med Gud. På samme måte som vi kan spørre om vi egentlig har bruk for unger som går julebukk, kan jeg lure på om jeg har bruk for Gud? Har du? Men det er likevel noe med denne opplevelsen av å bli oppsøkt, av at noen ringer på døra og vil meg noe, som fascinerer meg. Det er det Gud gjør. I dagens tekst sier evangelisten Johannes: *Av hans fylde har vi alle fått, nåde over nåde. Nåden og sannheten kom ved Jesus Kristus.*

Fylde, nåde, sannhet. Gud vil oss noe: Han vil gi oss *mer* enn vi ber om, mer enn vi visste at vi kunne be om.

Jeg har valgt å tro på en Gud som har skapt verden og at Gud på en eller annen måte skaper mening i tilværelsen. Jeg tror mange har den livsanskuelsen. Men kan vi forvente noe *mer* av Gud? La meg nå ta dere med en sving innom sjelesorgens rom. Som noen nok har fått med seg, så driver jeg på med en etterutdanning i sjelesorg for tiden. Der har jeg lært, litt overraskende faktisk, at Bibelen er brukbar også i sjelesorgen! Jo, jeg ble overrasket, fordi jeg har erfart både når jeg selv har gått til samtaler og når folk har kommet til meg, at det går helt fint å ha meningsfulle samtaler og komme videre med vanskelige problemer, uten å nevne Gud med et ord. Det er jo det terapeuter gjør hele tiden. Men i kurset jeg går, tvinges vi alltid til å stille et spørsmål når vi reflekterer over samtalene vi har hatt: «Hvordan tenker vi teologisk omkring dette?» Da må vi først avdekke hva det sjelesørgeriske problemet handler om: Handler det om svik, om løgn, om overgrep eller urettferdighet, handler det om kjærlighet, vennskap, misunnelse eller tvil, handler det om forlatthet, sorg, sykdom eller dødsangst, handler det om undertrykkelse, vold eller ondskap? Jeg har ennå ikke støtt på en problemstilling som ikke bibelen på én eller annen måte tematiserer og sier noe om, for denne gamle boka handler alt overveiende om mennesker av kjøtt og blod som til

forveksling er lik oss og som strever med mange av de samme grunnleggende utfordringene som vi gjør.

Men ikke bare det; til disse menneskene har Gud kommet. Han har åpenbart seg i kjøtt og blod, han har stått foran døra deres og banket på og sagt: «Hei, jeg heter Jesus. Jeg *vil* deg noe! Jeg vil dele kårene dine, lege sårene dine, gi deg mening, løfte byrdene dine av deg, gi deg rettferdighet og oppreisning, sette deg til ansvarsfulle oppgaver, visse deg en ny vei å gå, stå opp for deg, være din venn, gå i døden for deg, elske deg!»

Dette er det evangelisten Johannes vil si oss i dag. Gud ser oss, Gud har oppsøkt oss, Gud lar oss ikke være i fred med problemene våre. I Jesus har vi møtt Gud, og han kommer aldri til å slutte å overraske oss hvis vi først våger å åpne døra og si: Takk for at du kom, vær så god, kom inn!

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige Ånd som var, er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.